

Projekt

z dnia 12 czerwca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY TRZEBIELINO**

z dnia 19 czerwca 2024 r.

w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy wotum zaufania

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 4a oraz art. 28aa ust.9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz.609 ze zm.) Rada Gminy Trzebielino uchwala co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu raportu o stanie Gminy Trzebielino za 2023 rok, udziela się Wójtowi Gminy wotum zaufania.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przygotowała G. Bodnar

UZASADNIENIE

Stosownie do art.28aa ust.1 i ust.2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Wójt Gminy co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy, który obejmuje podsumowanie działalności Wójta w roku poprzednim. Raport obejmuje w szczególności realizację programów, polityk i strategii, uchwał Rady Gminy i budżetu obywatelskiego.

Wójt Gminy w dniu 29 maja 2024 roku przedstawił Radzie Gminy Trzebielino raport o stanie gminy za rok 2023. Po rozpatrzeniu raportu i przeprowadzeniu debaty Rada Gminy udziela wotum zaufania Wójtowi Gminy.

Podjęcie przedstawionej uchwały jest w pełni uzasadnione wymogami prawnymi oraz stanem faktycznym i nie pociąga za sobą skutków finansowych.

Projekt

z dnia 11 czerwca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY TRZEBIELINO**

z dnia 19 czerwca 2024 r.

w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego z wykonania budżetu za 2023 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 roku poz. 609 z późn. zm.) oraz art. 270 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 roku poz. 1270 z późn. zm.)

Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy za 2023 rok zatwierdza się:

1. Sprawozdanie z wykonania budżetu.
2. Informację o stanie mienia.
3. Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego.
4. Bilans jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego.
5. Zestawienie zmian w funduszu jednostki.
6. Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy).
7. Informację dodatkową.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Kula

Przygotowała: Mariola Kwierzińska

Uzasadnienie do uchwały nr w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 rok

Zgodnie z art. 270 ust. 4 ustawy o finansach publicznych określono obowiązek dla organu stanowiącego, aby ten w terminie do 30 czerwca roku następnego po roku budżetowym rozpatrzył i zatwierdził sprawozdanie finansowe JST, wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu.

Wójt Gminy Trzebielino dnia 20 marca 2024 roku przedstawił Radzie Gminy sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy wraz z informacją o stanie mienia komunalnego oraz wykonanie planu finansowego samorządowej instytucji kultury, a także sprawozdanie finansowe obejmujące pozycje wyszczególnione do rozpatrzenia i zatwierdzenia w uchwale.

Sprawozdanie z wykonania budżetu zostało pozytywnie zaopiniowane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku.

Przygotowała: Mariola Skwierawska

Projekt

z dnia 6 czerwca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY TRZEBIELINO**

z dnia 19 czerwca 2024 r.

w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Trzebielino absolutorium z tytułu wykonania budżetu gminy za 2023 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) oraz art. 271 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.), po zapoznaniu się i rozpatrzeniu:

- 1) sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Trzebielino za 2023 rok,
- 2) sprawozdań finansowych Gminy Trzebielino za 2023 rok,
- 3) opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku o przedłożonym przez Wójta Gminy Trzebielino sprawozdaniu z wykonania budżetu gminy za 2023 rok,
- 4) informacji o stanie mienia komunalnego,
- 5) opinii Komisji Rewizyjnej

Rada Gminy Trzebielino uchwala, co następuje:

§ 1. Udziela się Wójtowi Gminy Trzebielino absolutorium z tytułu wykonania budżetu gminy za 2023 rok.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Kula

Przygotowanie: M. Reduska

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie budżetu gminy, rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu oraz podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium z tego tytułu. Wójt Gminy Trzebielino przedłożył radzie w terminie sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za rok 2023. Komisja Rewizyjna po wnikliwym rozpatrzeniu sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 rok, sprawozdań finansowych, informacji o stanie mienia komunalnego, zapoznaniu się z pozytywną opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 22 marca 2024 roku o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Trzebielino za 2023 rok oraz w oparciu o ustalenia z prowadzonych kontroli, w dniu 12 kwietnia przygotowała wniosek skierowany do Rady Gminy Trzebielino o udzielenie absolutorium Wójtowi Gminy Trzebielino za rok 2023, głosując: za udzieleniem absolutorium - 3 głosy. Wniosek wraz z opinią został przesłany do Regionalnej Izby Obrachunkowej Zespołu Zamiejscowego w Słupsku. Do Urzędu Gminy wpłynęła uchwała Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 16 kwietnia 2024 r. w sprawie opinii o wniosku Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Trzebielino (opinia pozytywna). Komisja Rewizyjna wnioskuję zatem do Rady Gminy Trzebielino o udzielenie Wójtowi Gminy Trzebielino absolutorium za 2023 rok.

Projekt

z dnia 12 czerwca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY TRZEBIELINO**

z dnia 19 czerwca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Trzebielino na lata 2024-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2024 poz.609 ze zm.) oraz art. 176 pkt.1 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2024 poz.177 ze zm.)

Rada Gminy w Trzebielinie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Trzebielino na lata 2024-2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Trzebielino.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Kula

Uzasadnienie do projektu uchwały

Rady Gminy Trzebielino

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Trzebielino
na lata 2024-2026.

Pomoc dziecku i rodzinie to zadanie obowiązkowe samorządu gminnego. Konieczność opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodzin nakłada na gminę ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2024 poz.177 ze zm.) - w art.176 pkt.1 i art. 179 ust.2 tej ustawy.

Do zadań własnych gminy należy:

- opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a)zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

- finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Trzebielino na lata 2024-2026 jest kontynuacją Programu z lat 2021-2023.

Joanna Kmiecik

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Trzebielino na lata 2024-2026

Trzebielino 2024

Spis treści

1. Wprowadzenie	str.3
2. Podstawa prawna	str. 4
3. Diagnoza sytuacji rodziny w gminie Trzebielino	str.5
3.1 Podsumowanie diagnozy	str.17
4. Analiza SWOT	str.18
5. Cele Programu	str.19
6. Adresaci Programu	str.24
7. Przewidywane efekty Programu	str.24
8. Partnerzy Programu	str.24
9. Monitoring i ewaluacja	str.25
10. Źródła finansowania	str.25
11. Podsumowanie	str.26

1. Wprowadzenie

Rodzina to pierwsze i podstawowe środowisko wychowawcze dziecka. Powinna spełniać zadania, które określić można jako zaspokojenie potrzeb biologicznych, psychicznych, społecznych, emocjonalnych, poczucia więzi i przynależności. Występowanie więzów biologicznych lub adaptacji, podziału na określone role, wzajemnych oddziaływań, a także wspólnego charakteru grupy stanowi warunek niezbędny do zaistnienia rodziny. Taka grupa ludzi odpowiada za rozwój dziecka, stanowi źródło wzorców zachowań i działania, odpowiedniego rozumienia ról pełnionych w społeczeństwie, a także pewnego systemu wartości. To w rodzinie dziecko powinno zdobywać pierwsze doświadczenia, doznawać pierwszych odczuć emocjonalnych, przyswajać wzorce i zasady współżycia.

Pomiędzy członkami rodziny zachodzą liczne relacje interpersonalne. Dlatego ważne jest zrozumienie przez dziecko określonych ról poszczególnych członków rodzin, aby możliwe było zbudowanie sieci wzajemnych wpływów, kształtujących i modyfikujących się wraz z upływem czasu oraz adekwatnych do przemian zachodzących w składzie lub działalności rodziny.

Rodzina, jako najważniejsze środowisko wychowujące, ma decydujący wpływ na przyszły kształt i strukturę osobowości dziecka. Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz, angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka, należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych, bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny.

Działania pomocowe skierowane do rodzin odznaczają się niską efektywnością kiedy brak jest spójności i koordynacji działań poszczególnych instytucji, co w konsekwencji prowadzi do uzależnienia od instytucji pomocowych. Zachodzi zatem konieczność takiej pracy z rodziną, aby podejmowane działania kierować na dążenie do rozwiązywania jej problemów. Praca z rodziną wymaga wielopłaszczyznowego rozpoznania sytuacji oraz podjęcia zintegrowanych działań instytucji, które zostały powołane do pracy z rodziną i jej wspierania.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej i innych służb, zmierzający do przywrócenia naturalnych więzi i normalizacji życia rodzinnego.

Jest to często niezwykle wyzwanie zarówno dla samych rodzin uwikłanych w problemy, jak i dla pracowników instytucji pomocowych, ale także dla władz lokalnego samorządu. Samorząd bowiem odpowiada za zorganizowanie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. A działania na rzecz rodziny to nie tylko działania na rzecz konkretnej grupy, ale i całej wspólnoty.

2. Podstawa prawna

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. 2024 poz.177) wskazuje w art. 176 pkt 1 na konieczność opracowania 3-letnich programów wspierania rodziny, współpracy instytucji wspierających rodzinę z dzieckiem poprzez działania profilaktyczne, pomoc pracownika socjalnego, asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz innych podmiotów powołanych do wspierania rodziny.

Podmiotem wskazanym do realizacji tego zadania na szczeblu gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebielinie, działający w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.(tj. Dz.U. 2023 poz.901 ze zm.), która definiuje pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości.

Poza wyżej wymienionymi aktami prawnymi w niniejszym Programie zostały uwzględnione następujące przepisy:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz.U. 2024 poz.424)
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. 2023 poz. 2151),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. 2023 poz.1939),
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. Dz.U. 2023r. poz. 2424),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. 2024 poz.323),

- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. 2023 poz. 1993),

- ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz.U. 2024 poz.421),

- ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. 2022 poz.2230 ze zm.).

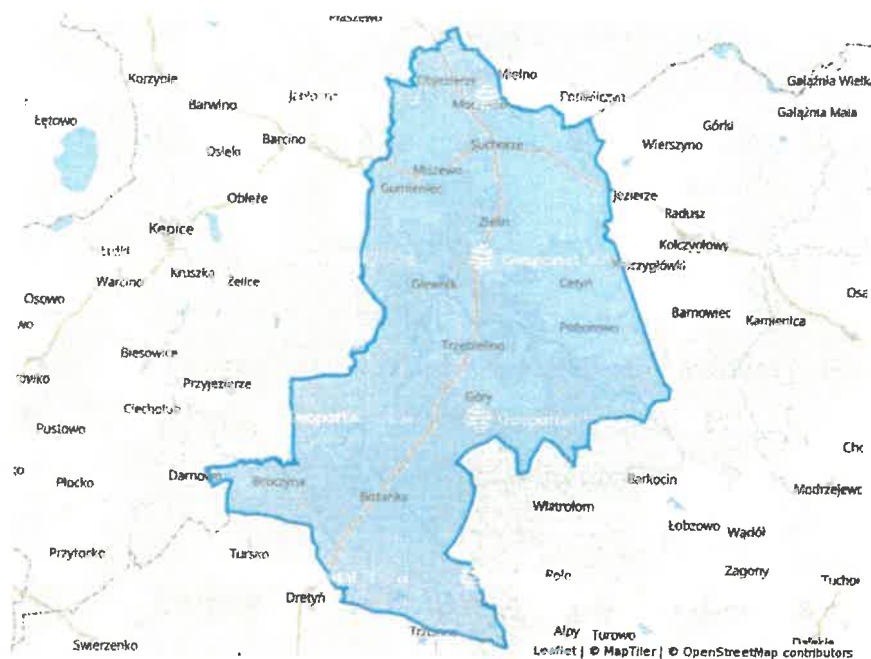
Gminny Program Wspierania Rodziny jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzebielino i stanowi kontynuację Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Trzebielino na lata 2021-2023.

3. Diagnoza sytuacji rodziny w gminie Trzebielino.

Gmina Trzebielino położona jest w zachodniej części Województwa Pomorskiego, w Powiecie Bytowskim i jest jedną ze 123 gmin województwa, w tym jedną z 98 gmin wiejskich i miejsko – wiejskich oraz jedną z 10 gmin powiatu. Gmina dzieli się na 11 sołectw.

Źródło: www.wikipedia.org

Źródło: www.geoportal360.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebielinie powołany został Uchwałą nr 42/XII/90 Gminnej Rady Narodowej w Trzebielinie z dnia 21 marca 1990 r. Jest jednostką samorządu terytorialnego będącą instytucją pomocy społecznej na terenie gminy Trzebielino, realizującą zapisy ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, która to ustawa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zgodnie z art. 3 cyt. ustawy pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Dysponuje szeregiem metod i środkami, aby skutecznie wspierać rodziny.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających ze wsparcia Ośrodka w ramach ustawy o pomocy społecznej oraz ich udział procentowy w stosunku do wszystkich mieszkańców gminy Trzebielino w latach objętych niniejszą diagnozą, tj. od 2017 do 2020 roku

Tabela 1: Liczba beneficjentów w ramach ustawy o pomocy społecznej.

	Liczba ludności w gminie ogółem - stan na 31 grudnia danego roku	Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej	Udział % beneficjentów pomocy społecznej do ogólnej liczby ludności w gminie
2020	3723	243	6,52
2021	3706	221	5,96
2022	3543	186	5,25
2023	3566	168	4,71

Źródło: dane USC w Trzebielinie oraz sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Jak wynika z zamieszczonych w tabeli danych, spada liczba mieszkańców gminy, a co za tym idzie, maleje liczba beneficjentów pomocy społecznej.

Przyczyny przyznawania pomocy przez tutejszy Ośrodek w ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2020-2023 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2 : Powody przyznania pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin				Liczba osób w tych rodzinach			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Ubóstwo	21	39	37	16	24	53	52	19
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	4	3	4	4	4	3	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	18	14	19	15	89	73	91	76
Bezrobocie	57	52	49	40	186	158	155	111
Niepełnosprawność	56	50	55	51	106	91	102	95
Długotrwała lub ciężka choroba	69	58	62	61	134	108	126	109
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	35	22	30	25	137	97	117	93
- rodziny niepełne	18	11	17	14	52	35	52	41
- rodziny wielodzietne	10	8	7	6	65	52	47	41
Alkoholizm	22	19	12	15	25	21	13	17

Narkomania	2	1	2	2	5	1	2	2
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3	3	2	4	4	4	2
Przemoc w rodzinie	1	0	0	0	2	0	0	0

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Do najczęstszych trudnych sytuacji życiowych rodzin, które zmuszają do wnioskowania o pomoc w tut ośrodku, zaliczyć należy w kolejności: długotrwałą chorobę i niepełnosprawność oraz bezrobocie.

Ustawowymi formami pomocy materialnej przyznawanymi przez Ośrodek są: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy/jednorazowy, zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego, zasiłek celowy na zakup żywności w ramach programu rządowego, zasiłek stały z tytułu klęski żywiołowej.

Tabela 3 przedstawia dane dotyczące form pomocy finansowej, przyznanej w latach 2020-2023 w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Tabela 3. Liczba świadczeniobiorców i kwota świadczeń w latach 2020-2023 dla poszczególnych form pomocy.

	2020		2021		2022		2023	
	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	43	229 490	39	205 134	38	220 364	38	222 428
Zasiłki okresowe	16	18 981	16	21 914	18	20 531	11	9 292
Zasiłki celowe	51	32 667	43	24 584	53	28 150	54	28 276

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Z przedstawionego zestawienia wynika, że liczba osób korzystających z w/w form pomocy utrzymuje się na podobnym poziomie od kilku lat.

W ramach pomocy niefinansowej Ośrodek organizuje usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne, organizuje pracę socjalną, zapewnia schronienie, posiłek i niezbędną odzież, w razie konieczności

i braku rodziny organizuje i finansuje pogrzeb, a także kieruje i partycypuje w odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

Tabela 4. Liczba świadczeniobiorców i kwota świadczeń w latach 2017-2020 dla poszczególnych form pomocy.

	2020		2021		2022		2023	
	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń
Schronienie	2	23 044	1	3 850	0	0	0	0
Odpłatność za DPS	5	198 691	7	278 012	8	356 851	8	398 898
Dożywianie - zakup posiłków	123	60 862	112	62 517	108	85 136	94	83 667
Praca socjalna	116	-	109	-	120	-	90	-
Usługi opiekuńcze	8	18 056	11	27 847	4	14 788	5	16 421
- w tym specjalistyczne (dzieci)	1	9 900	1	12 218	1	10 560	1	11 040

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Wg danych ośrodka każdego roku rośnie zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze na terenie gminy, szczególnie dla osób powyżej 60 roku życia i niepełnosprawnych. Rodziny bowiem nie zawsze są w stanie sprawować samodzielnie należytą opiekę nad osobami zależnymi chociażby z powody obowiązków zawodowych. Nastąpiła też zmiana tradycyjnego modelu rodziny, odejście od modelu rodziny wielopokoleniowej. W takich sytuacjach niezbędne jest wsparcie w postaci usług opiekuńczych.

Ośrodek Stara się wychodzić naprzeciw potrzebom rodzin, głównie tych ze szczególnymi potrzebami. Dlatego od 2022 roku realizuje program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pod nazwą „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”.

Tabela 5. Wartości dla Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” za lata 2022-2023.

	2022	2023
Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem	4	8
Liczba asystentów	2	5
Wartość programu (100% dofinansowania)	67 560 zł	123 021 zł

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Nie wszyscy zainteresowani jednak mogą skorzystać z pomocy ośrodka w tym zakresie, część posiłkuje się pomocą sąsiedzką, najbliższej rodziny bądź prywatnie zatrudnia opiekunki. Należy zaznaczyć jednak, że potrzeby w tym zakresie stale rosną.

W przypadku konieczności zapewnienia usług całodobowych oraz w związku z brakiem osób, które mogłyby je świadczyć, niezbędne staje się umieszczenie w domu pomocy społecznej. Gmina nie posiada placówek zapewniających całodobową opiekę i wsparcie, dlatego mieszkańcy kierowani są do najbliższych placówek, najczęściej w powiecie bytowskim czy słupskim. Na terenie gminy obserwuje się wzrost zapotrzebowania na taką formę pomocy. Wzrastają też koszty utrzymania mieszkańca w takich placówkach; w chwili obecnej średni miesięczny koszt pobytu to 6 920,00 zł, z czego znaczna część pokrywana jest ze środków własnych gminy (jak w tabeli 4).

Maleje liczba dzieci, którym ośrodek, na wniosek rodzica, zakupuje posiłek w ramach programu rządowego pod nazwą „Posiłek w szkole i w domu”. Powodem może być fakt, że część dzieci korzysta z takiej formy wsparcia w ramach programu gminnego Karty Dużej Rodziny Gminy Trzebielino. Wzrasta natomiast potrzeba korzystania z posiłku wśród osób po sześćdziesiątym roku życia. Wiąże się to z faktem, że osoby takie to osoby z niepełnosprawnościami, samotne, borykające się z szeregiem problemów zdrowotnych. W takich środowiskach często świadczone są więc usługi opiekuńcze, a także ośrodek zapewnia pomoc w postaci gorącego posiłku.

W ramach pomocy niefinansowej ośrodek od m-ca maja 2017 roku zajmuje się dystrybucją produktów żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, we współpracy z Bankiem Żywności w Słupsku.

Tabela 6; Liczba rodzin i wartość pomocy – pomoc żywnościowa w ramach PO PŻ

	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin/ świadczeniobiorców	149/400	153/361	154/368	102/226
Tonaż ogółem	16,6	15,1	7,7	2,1
Liczba wydanych paczek ogółem w szt.	1750	1444	1472	452
Wartość pomocy ogółem w zł	75 245	75 988	43 248	13 731

Źródło: sprawozdania GOPS w Trzebielinie.

Pomoc w postaci paczki żywnościowej przyznawana jest na podstawie ustawy o pomocy społecznej, dla osób najbardziej potrzebujących, wg kryterium dochodowego oraz z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji życiowej i rodzinnej beneficjenta. Skład paczki żywnościowej na każdy kolejny rok (czyli Podprogram) ustala Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Ta forma wsparcia cieszy się wśród mieszkańców gminy dużym zainteresowaniem i popularnością.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również ustawę o Karcie Dużej Rodziny, jako kolejną formę wsparcia dla rodzin.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Z tej formy wsparcia skorzystało już wiele rodzin wielodzietnych na terenie gminy, tym bardziej, że od 2019 roku karta przysługuje także wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, nie tylko rodzicom dzieci małoletnich (oraz tym dzieciom).

Poniższa tabela prezentuje dane liczbowe beneficjentów karty dużej rodziny oraz gminnego programu Karta Dużej Rodziny w Gminie Trzebielino, przyjętego Uchwałą Nr 214/XXVIII/2021 Rady Gminy Trzebielino z dnia 23 czerwca 2021 roku.

Tabela 6; Liczba rodzin i wartość świadczeń – karta dużej rodziny.

	2020		2021		2022		2023	
	Liczba rodzin/ świadczenie biorców	Wartość świadczeń w zł	Liczba rodzin/ świadczenie biorców	Wartość świadczeń w zł	Liczba rodzin/ świadcze niobiorców	Wartość świadczeń w zł	Liczba rodzin/ świadcze niobiorców	Wartość świadczeń w zł
Ustawa o Karcie Dużej Rodziny	22/57	-	17/53	-	45/103	-	36/60	-
Karta Dużej Rodziny w Gminie Trzebielino	54/161	40 801	49/101	48 967	47/105	43 403	50/100	58 725

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Program dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny w Gminie Trzebielino” zakłada dwie formy wsparcia dla rodzin posiadających ogólnopolską kartę dużej rodziny, a mianowicie:

- ulgi w opłatach za gospodarowanie segregowanymi odpadami komunalnymi w wysokości 5 zł na trzecie i każde kolejne dziecko,
- korzystanie przez dzieci z rodzin wielodzietnych z żywienia w szkołach i formach opieki przedszkolnej na terenie gminy Trzebielino, z odpłatnością w wysokości 50% w wymiarze miesięcznym za każde dziecko.

Koszt wymienionych ulg przedstawiony jest w tabeli 6, a ponosi go gmina Trzebielino ze środków własnych. Każdego roku koszt dopłaty do odpadów komunalnych i dożywiania roście z uwagi na coraz większą liczbę rodzin wielodzietnych na terenie gminy, wyższe koszty usług, a tym samym duże zainteresowanie programem.

Jedną z najbardziej popularnych wśród mieszkańców gminy form wsparcia rodziny jest wypłata przez tut. ośrodek świadczeń związanych z wychowaniem dzieci, niepełnosprawnością, tj. realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (świadczenia wypłacane do maja 2022r., w dalszym okresie jedynie w ramach

wcześniejszej koordynacji świadczeń), ustawy o systemie oświaty- w zakresie stypendium i zasiłku szkolnego.

Tabela 7: Liczba rodzin i kwota świadczeń – świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze, dobry start, stypendium szkolne.

	2020		2021		2022		2023	
	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
świadczenia rodzinne	237	2 048 134	198	2 150 487	191	2 180 303	177	2 150 487
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	14	110 052	29	115 480	25	137 030	15	106 700
świadczenia wychowawcze 800+	417	4 101 852	451	4 125 683	391	1 738 345	2	1 726
świadczenie „Dobry start” 300+	266	146 010	-	-	-	-	-	-
stypendium szkolne	37	47 490	46	54 798	30	48 000	24	42 308

Źródło: sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Z zebranych powyżej danych wynika, że na przestrzeni lat objętych diagnozą utrzymuje się tendencja malejąca w zakresie udzielania świadczeń finansowych z pomocy społecznej. Podobną tendencję obserwuje się w zakresie udzielania świadczeń w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych. Tu przyczyna leży po stronie kryterium dochodowego, które pozostaje niezmiennie od lat, przy wzroście minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Wzrasta natomiast zapotrzebowanie na pomoc niefinansową w postaci chociażby usług opiekuńczych, szczególnie wśród osób starszych. Dlatego tak ważnym okazał się program ministerialny pn. „Wspieraj seniora”, który ośrodek realizował w okresie od października 2020r. do grudnia 2021r.; ze wsparcia (w postaci dostarczenia zakupów, środków higieny, leków, książek dla osób powyżej 70 r.ż.) skorzystały łącznie 34 osoby. Potrzeba realizacji programu wynikała w tamtym czasie przede wszystkim z trwającej pandemii COVID-19, która unieruchomiła w domach większość osób starszych na długie tygodnie. Oferowana pomoc we wskazanym zakresie okazywała się niezwykle ważna, szczególnie dla osób samotnych.

Naprzeciw potrzebom rodzin z terenu naszej gminy wyszedł także realizowany w latach 2020-2023 projekt pn. „Senio-RITA – *Rehabilitacja, Integracja, Teleopieka i Asystentura dla seniorów, niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz ich opiekunów w powiecie bytowskim*”. Program partnerski obejmował dziewięć gmin powiatu bytowskiego - gdzie powstał lokalny, zintegrowany system usług społecznych, fundację „Zdrowie nasze” z Bytowa oraz firmę Altra Consulting z Gdańska. Celem projektu był dostęp do wysokiej jakości dopasowanych i zindywidualizowanych usług społecznych dla seniorów, osób niepełnosprawnych i opiekunów faktycznych. Cieszył się dużym powodzeniem; ogółem w projekcie wzięło udział ok. 100 osób z terenu gminy (seniorów, wolontariuszy, opiekunów).

Jednak przyczyny udzielenia pomocy mieszkańcom naszej gminy pozostają niezmiennie od lat. Znaczna liczba beneficjentów pomocy społecznej to osoby borykające się z niepełnosprawnością, ograniczeniami wynikającymi z ciężkich bądź przewlekłych chorób, bezrobociem.

Wszystkie te zjawiska mają ogromny wpływ na zachowania patologiczne. Negatywne emocje związane z sytuacją bezrobocia (które w skali kraju, jak też w naszej gminie jest niewielkie, lecz z tym zjawiskiem boryka się znaczna część klientów pomocy społecznej) przenoszone są na najbliższych, na środowisko rodzinne. Bezrobociu często towarzyszy alkoholizm i przemoc w rodzinie. Niepełnosprawność i długotrwałe choroby powodują nierzadko ograniczenia w możliwości wypełniania ról społecznych i rodzinnych, co również powoduje frustracje i negatywne zachowania.

Znaczącą część klientów GOPS stanowią rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienie od alkoholu, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemami w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych, wyrażające się m. in. w postaci niedojrzałości emocjonalnej, problemach we współżyciu z ludźmi, trudnościach adaptacyjnych, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemach wychowawczych w środowisku rodzinnym, szkolnym, ujawniających się w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, norm, wartości.

Czynniki dysfunkcyjne wpływające negatywnie na rodzinę skutkują umieszczaniem dzieci w pieczy zastępczej.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji w której:

1. jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu,
2. występuje problemem wykorzystywania seksualnego - czyli taka rodzina, w której jedno bądź oboje rodziców wykorzystuje seksualnie kogoś w rodzinie,
3. jedno bądź oboje rodziców stosuje przemoc emocjonalną (szantaż, zastraszanie itp.) wobec członków rodziny,
4. jedno bądź oboje rodziców bije, maltretuje fizycznie kogokolwiek z członków rodziny (przemoc fizyczna),
5. występuje przewlekła choroba, a osoba chora wini za swój stan zdrowia pozostałych członków rodziny i stawia siebie w centrum uwagi zaniedbując potrzeby osób zależnych.

Podając rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jak rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczerowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie emocjonalne). Coraz bardziej społeczeństwo nastawione jest na konsumpcjonizm. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Pracownicy socjalni i asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebielinie w ramach wykonywania swoich obowiązków, podejmują działania na rzecz rodzin borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach. Szeroki zakres dysfunkcji w rodzinie wymaga wdrożenia szeregu form pomocy pozafinansowej np. w postaci poradnictwa specjalistycznego czy szeroko rozumianej pracy socjalnej oraz indywidualizacji tych świadczeń, a także stosowania instrumentów wskazanych w ustawie o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej czyli asystenta rodziny oraz rodziny wspierającej.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Ośrodek pomocy prowadzi pracę socjalną z rodzinami tych dzieci pod kątem ich powrotu do rodzin biologicznych.

Poniższa tabela prezentuje liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny przez kolejne cztery lata.

Tabela 8; Liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny i liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych asystenturą	15	12	12	15
Liczba dzieci w tych rodzinach	38	23	24	23
Liczba dzieci w pieczy zastępczej	16	16	14	18
Koszt pobytu dzieci w pieczy ogółem w zł	120 545	176 204	240 535	283 608

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie oraz materiały własne asystenta rodziny.

Powyższa tabela prezentuje także liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz koszty związane z pieczą, które ponosi gmina Trzebielino.

Odebranie dziecka biologicznej rodzinie i umieszczenie go w instytucjonalnej bądź rodzinnej pieczy zastępczej to działanie ostateczne, podejmowane tylko wtedy, kiedy dalszy pobyt dziecka w rodzinie zagraża jego bezpieczeństwu.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy na przestrzeni ostatnich lat znacznie wzrosła. Przyczyn tego zjawiska jest wiele. Do najważniejszych należy niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców, przemoc, uzależnienia czy zaniedbywanie obowiązków wychowawczych względem dzieci. Dziecko trafia do pieczy na podstawie postanowienia sądu, a w kosztach jego utrzymania partycypuje gmina, na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tabela 9; Czas pobytu dzieci w pieczy wg stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Czas pobytu w pieczy zastępczej	Liczba dzieci
Do roku	7
Od roku do dwóch lat	0
Od dwóch lat do trzech lat	8
Powyżej trzech lat	3

Źródło: dane GOPS w Trzebielinie.

Z rodzinami, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, nadal pracuje asystent rodziny w celu powrotu dzieci w środowisko rodzinne. Jednak czym dłuższy pobyt dziecka w pieczy, tym szanse na powrót w środowisko rodzinne maleją. W 2023r. troje dzieci powróciło w rodzinne środowisko, z rodziną nadal współpracuje asystent. Częstsze są sytuacje urlopowania dzieci np. w czasie wakacji czy świąt, do rodziców bądź innej bliskiej rodziny.

W Gminie Trzebielino działa również Gminny Zespół Interdyscyplinarny. W skład Zespołu wchodzi pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, kuratorzy sądowi, przedstawiciele Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół spotyka się raz na dwa m-ce, rozpatruje sprawy związane z przemocą w rodzinie i opieką nad dziećmi. W ramach Zespołu funkcjonują grupy diagnostyczno-pomocowe, tworzone do pracy z konkretną rodziną i sytuacją. Współpraca w ramach Zespołu daje możliwość wdrażania interdyscyplinarnych równoległych działań naprawczych w rodzinie.

3.1 Podsumowanie diagnozy.

Powyższa diagnoza obrazuje sytuację rodzin w gminie Trzebielino. Z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodziny wiążą się takie zjawiska jak alkoholizm, przemoc, rozwody, sieroctwo społeczne, brak właściwej opieki rodzicielskiej, nieporadność życiowa, nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży – czyli kłopoty w szkole, przestępczość i demoralizacja wśród nieletnich, ale także ubóstwo i bezrobocie-choć na coraz niższą skalę.

Dlatego niniejszy Program skierowany jest przede wszystkim do rodzin:

1. z problemem niewydolności opiekuńczo-wychowawczej i niezaradnych życiowo,
2. uwikłanych w przemoc domową,
3. o niskim statusie materialno - bytowym, w tym dotkniętych bezrobociem,
4. do dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Szerokie spektrum działania w postaci wsparcia socjalnego rodzin z dziećmi, jakie zapewnia Ośrodek, wpływa na poprawę warunków życia tych rodzin. Jednak jakość tego życia w niektórych przypadkach, mimo wsparcia materialnego, znacznie odbiega od ogólnie przyjętych, minimalnych standardów. Nadal znaczna część rodzin boryka się z problemami, które zmuszają do korzystania z pomocy socjalnej, materialnej, asystentury tutejszego Ośrodka. Nadal mają miejsce sytuacje, że rodzina zmuszona jest korzystać z pomocy wielotorowej i wieloetapowej, tj. zespołu interdyscyplinarnego czy asystenta rodziny.

Ponieważ występujące w rodzinie problemy niejednokrotnie są bardzo złożone, wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań, a także koordynacji działań wszystkich instytucji zaangażowanych w proces wspierania rodziny.

Dlatego mając na względzie skalę zjawisk negatywnych, przedstawionych w powyższej diagnozie, nadal istnieje potrzeba wielotorowego wspierania rodzin przez gminę, nie tylko w postaci programów socjalnych, ale przede wszystkim w postaci wsparcia pozamaterialnego czyli pracowników socjalnych i asystentury rodzinnej.

4. Analiza SWOT

Analiza SWOT pozwala na ocenę, jakie działania będą najbardziej pożądane w osiągnięciu założonych celów.

Mocne strony	Słabe strony
-opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, - powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego, - baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS,PCPR, GKRPA, Policja, Sąd, Oświata) -dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników GOPS, Oświaty i Policji, - doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny, -stale poszerzająca się oferta kulturalna - działalność Biblioteki- Gminnego Centrum Kultury na rzecz rodzin i dzieci, -dostęp do poradnictwa specjalistycznego - psycholog, terapeuta, - rozwijająca się oferta dla osób niepełnosprawnych- asystentura, usługi sąsiedzkie, opieka wytchnieniowa, -rozwijająca się oferta kształtowania umiejętności wychowawczych-szkoła dla rodziców.	- bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie, - brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, - niska świadomość społeczna o potrzebach i możliwościach w zakresie rodzicielstwa zastępczego, - brak rodzin wspierających, -brak specjalistów do realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, - ograniczony dostęp do specjalistycznych usług medycznych, - utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego z uwagi na barierę komunikacyjną, - wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej oraz brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów w rodzinach.

szanse	zagrożenia
- praca asystenta rodziny, - wzrost umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia, - kształtowanie się ogólnopolskiej polityki prorodzinnej, - edukacja rodziców np. w formie szkoły dla rodziców, - wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, - podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników instytucji pomocowych, - realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych.	- zanik więzi i tradycji rodzinnych, - wzrost kosztów utrzymania rodzin, - występowanie zjawiska „dziedziczenia biedy”, - rozpad związków (rozwoły, wyjazdy za granicę), - starzenie się społeczeństwa - wzrost zapotrzebowania na wsparcie dla seniorów i osób niepełnosprawnych, - wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc, - uzależnienia członków rodzin od alkoholu, środków odurzających, internetu, hazardu, - stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych, - wypalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej.

5. Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Trzebielino.

5.1 Cel główny.

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu oraz profilaktyka środowiska lokalnego.

5.2 Cele szczegółowe.

Do realizacji poszczególnych celów będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy, przeprowadzony przez pracownika socjalnego.

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci oraz kształtowanie wartości i norm związanych z wychowaniem.

Działania profilaktyczne winny być skierowane przede wszystkim do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich lub zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Nazwa zadania	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji
Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.			
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Przyczyny udzielania pomocy. Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	2024- 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy	Liczba i rodzaj działań. Liczba osób objętych wsparciem.
Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia	2024- 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Placówki oświatowe Biblioteka-Gminne Centrum Kultury	Liczba i rodzaj działań

Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej.
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba założonych Niebieskich Kart. Liczba osób, które ukończyły terapię.
Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.
W zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez wsparcie asystenta rodziny.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta.
Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy PCPR	Liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego.

Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	2024-2026	Szkoły z terenu Gminy Stowarzyszenia Sołectwa Biblioteka – Gminne Centrum Kultury	Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych zajęciach.
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.			
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy	Liczba i formy udzielonej pomocy. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.
Objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci korzystających z posiłków.
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Placówka opieki zdrowotnej Szkoly	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem.
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	2024 - 2026	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.			

Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin przeżywających trudności.
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w pracę z poszczególnymi rodzinami.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny Policja	Liczba założonych i zakończonych procedur Niebieskich Kart.
Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej .	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy	Liczba rodzin objętych pomocą.
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Sąd Rejonowy-Wydział Rodzinny i Nieletnich	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny.
Udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	2024 - 2026	Pracownicy socjalni Asystent rodziny	Liczba szkoleń i konferencji.
Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Placówki opieki zdrowotnej GKRPA	Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych. Ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego. Ilość rodzin korzystających z profesjonalnej pomocy

6. Adresaci Programu.

Adresatami Programu są rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Trzebielino przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym rodziny dotknięte bezrobociem, ubóstwem, doświadczające przemocy domowej, przeżywające trudności w związku ze stanem zdrowia członków rodziny, dotknięte uzależnieniami od alkoholu, narkotyków bądź innych używek, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej czy ograniczeniem władzy rodzicielskiej.

7. Przewidywane efekty Programu.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego poprzez poprawę funkcjonowania rodzin,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla rodziny i dziecka,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez jednostki zaangażowane w pomoc rodzinie,
- przeciwdziałanie oraz zminimalizowanie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz poprawnych relacji rodzinnych, zmiana postaw społecznych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie prawidłowych funkcji rodziny,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wpierania rodziny.

8. Partnerzy Programu.

- ❖ Urząd Gminy w Trzebielinie
- ❖ Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzebielinie
- ❖ Placówki szkolne na terenie Gminy Trzebielino
- ❖ Posterunek Policji w Kołczygłowach
- ❖ Sąd Rejonowy w Miastku

- ❖ Biblioteka – Gminne Centrum Kultury w Trzebielinie
- ❖ Zakłady Opieki Zdrowotnej
- ❖ Organizacje pozarządowe z terenu Gminy Trzebielino
- ❖ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie
- ❖ Sołectwa z terenu gminy Trzebielino.
- ❖ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Miastku

9. Monitoring i ewaluacja.

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebielinie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

10. Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań Programu będą środki finansowe z budżetu gminy Trzebielino, budżetu państwa oraz środki pozyskiwane z innych źródeł, jak również środki własne podmiotów zaangażowanych w realizację Programu.

11. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Trzebielino na lata 2024 - 2026 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami.

Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny.

Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.